

Inițiativele maiorului Livius Teiușanu, atașatul militar al României în Statele Unite ale Americii, privitoare la ocrotirea orfanilor de război din România și cinstirea memoriei Ecaterinei Teodoroiu

*Dr. Dumitru-Valentin Pătrașcu**
*Dr. Daniela-Liliana Pătrașcu***

Abstract

Dedicated, on the one hand, to the personality of Major Livius Teiusanu, a war invalid, seriously wounded in the battles of the Jiu Gorge in 1916, and, on the other hand, to his efforts, as Romania's military attaché in the United States of America, to help war orphans in Romania and to honor the memory of Ecaterina Teodoroiu, the present study is based on documents from the collections of the 'Alexandru stefulescu' Gorj County Museum in Targu-Jiu. It aims to celebrate Romanian-American diplomatic and military relations, as well as the 250th anniversary of the proclamation of the independence of the United States of America.

At the initiative of Major Livius Teiusanu, fundraising was launched through public donations to finance an orphanage in Ungheni that would care for war orphans, dedicated to honoring the memory of Ecaterina Teodoroiu.

At the same time, Major Livius Teiusanu, former commander and instructor of the 'Mr. Tudor' Scout Cohort from Targu-Jiu, in which scout Ecaterina Teodoroiu worked, would join and support the initiatives of Mrs. Atenia C. Calugareanu, founder of a committee that aimed to create two statues of Ecaterina Teodoroiu, which were to be placed in Bucharest and in Ecaterina Teodoroiu's native village, Vadeni, respectively.

Keywords: World War I, scouting, war orphans, Ecaterina Teodoroiu, Livius Teiusanu.

Primul Război Mondial a cauzat imense pierderi umane și materiale, pierderilor înregistrate de Armata Română în campaniile anilor 1916-1917 adăugându-li-se pierderile de vieți omenești înregistrate în rândul populației civile, cauzate atât de regimul draconic al ocupației militare a trupelor Puterilor Centrale din Oltenia, Muntenia și Dobrogea, cât și foametei și epidemiilor ce s-au manifestat atât în teritoriile ocupate, precum și în Moldova rămasă sub controlul autorităților române. Drame umane inimaginabile au trăit, însă, copiii rămași orfani de război, lipsiți fie de tatăl ce pierise în luptele de pe front, fie de mamă, fie chiar de ambii părinți, ca urmare a foametei și/sau epidemiilor.

Prin urmare, la scurt timp după încheierea Primului Război Mondial, în România au avut loc demersuri în vederea cinstirii memoriei Ecaterinei Teodoroiu, „Eroina de la Jiu“, și ocrotirii copiilor orfani de război.

În aceste condiții, la 19 mai 1919, a fost înființat de către doamna Atenia C. Călugăreanu din Craiova un comitet ce își propunea realizarea a două statui ale

Ecaterinei Teodoroiu, una dintre acestea urmând a fi amplasată la București, iar cea de-a doua la Vădeni, satul natal al Ecaterinei Teodoroiu¹.

Comitetul se afla sub înaltul patronaj al reginei Maria a României, fapt confirmat printr-o telegramă având următorul text: „**Majestatea Sa Regina primește patronajul comitetului pentru ridicarea monumentului Ecaterinei Teodoroiu și a binevoit să spună că se bucură de frumoasa inițiativă pe care ați luat-o**”².

Aflând de această inițiativă, maiorul Livius Teiușanu arăta, în cuprinsul unei scrisori expediate Ateniei Călugăreanu că, „*sosind în țară, aflu cu deosebită satisfacțiune despre meritoasa inițiativă [de] a immortaliza pe aceea care s-a sacrificat în mod eroic pe altarul Patriei*”³.

În încheierea scrisorii sale, maiorul Livius Teiușanu le adresa doamnei Atenia C. Călugăreanu și membrilor comitetului înființat la 19 mai 1919 la Craiova îndemnul: „**Cinstiți, în numele meu, memoria Fecioarei căreia, din ordinul Comandantului Mării Legiuni, am fost delegat a-i pune pe piept, în calitate de instructor al cercetașilor de la Jiu și invalid de război, Ordinul <<Virtutea Cercetășească>>, în aur, de război, și fie ca faptele ei, contribuatoare la făurirea României Mari, să rămână de-a pururi ca un imbold de virtuți pentru tineret**”⁴.

La rândul său, referindu-se la această inițiativă, generalul francez Henri Mathias Berthelot, guvernator de Metz și Strasbourg, afirma, într-o scrisoare adresată membrilor comitetului prezidat de către Atenia C. Călugăreanu: „**Găsesc înălțătoare ideea de a comemora printr-un monument înaltele fapte ale Ecaterinei Teodoroiu. Va fi din partea celor vii o dovadă de recunoștință și admirație; dar va fi, de asemenea, cel mai frumos exemplu de virtuți ale neamului pentru generațiile ce vor veni**”⁵.

Comitetul prezidat de către doamna Atenia Călugăreanu publica, pe prima pagină a ziarului „*Neamul Românesc*” din data de 31 august 1919 un anunț conform căruia: „*Comitetul monumentului eroinei Ecaterina Teodoroiu a organizat un parastas în Valea Glodului, satul Fitionești din Putna, întru pomenirea Fecioarei de la Jiu cu fruntea înaltă, străjuitoare peste energica față și blânda visare a ochilor, care acum doi ani a căzut luptând în fruntea companiei sale pe frontul Oituz-Mărășești*”⁶. În încheierea anunțului, se preciza că

*Muzeul Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu” din Târgu-Jiu, e-mail valentinpatrascu1983@yahoo.com.

**Muzeul Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu” din Târgu-Jiu, e-mail danielamanea89@yahoo.com.

¹ Colecția de documente a Muzeului Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu” din Târgu-Jiu, dosar nr. inv. 2 064.

² *Ibidem*, f. 28.

³ *Ibidem*, f. 31.

⁴ *Ibidem*.

⁵ *Ibidem*, f. 1.

⁶ „Neamul Românesc”, an XIV, nr. 1 189/31 august 1919, p. 1.

„parastasul se va face sâmbătă, 30 august. Va fi semn de cinstire a virtuților înalte participarea în număr mare a poporului la această pioasă pomenire“⁷.

Totodată, la inițiativa președintei comitetului, doamna Atenia Călugăreanu, s-a realizat și „un calendar de perete pe anul 1921, care s-a bucurat de o bună primire în mediul rural. O parte din veniturile realizate în urma difuzării acestui calendar era destinată ridicării monumentului, cealaltă parte unui Mare Muzeu al Gloriei Românismului, Secția Eroinei Ecaterina Teodoroiu, cu săli pentru conferințe, unde urma să fie glorificați eroii neamului“⁸. În aceste condiții, „apelul doamnei Atenia Călugăreanu a găsit ecou și în diaspora: români din Macedonia și din Banatul sârbesc emigrați în America au subscris cu entuziasm, trimițând fonduri însemnate pentru această cauză“⁹. În fapt, este vorba de contribuțiile concretizate în numeroase donații ale comunităților românești din Statele Unite ale Americii, prezentate în detaliu în paginile ziarului „America“, editat în Cleveland, statul Ohio.

Totodată, maiorul Livius Teiușanu publica în ziarul „America“, editat de asociația imigranților români din Cleveland, Ohio, un anunț în cuprinsul căruia se arăta că „stând de vorbă cu persoane de cea mai înaltă considerațiune asupra greutăților de trai, mai ales ale copiilor noștri orfani de război, aproape la 50 000, rămași fără ajutor (...) cu pierderea părinților în luptele crâncene sau de boalele secerătoare, s-a constituit numaidecât un comitet american de a-i ajuta cu fonduri (...) cât mai repede posibil“¹⁰.

Imediat după înființarea respectivului comitet, „chiar a doua zi, persoanele ce compun comitetul au luat câte un copil sau 2 a-i întreține în <<Orfelinatul Sublocotenent Ecaterina Teodoroiu>>, după numele fostei mele eleve, care (...) s-a decis a-și jertfi cu drag viața pe Altarul Patriei“¹¹.

În scrisoarea adresată doamnei Atenia C. Călugăreanu, maiorul Livius Teiușanu își exprima regretul „că sunt împiedicat de serviciu spre a putea depune o pioasă amintire și profundul meu respect pe mormântul Sublocotenent Ecaterina Teodoroiu, aceea care, sub ochii mei, a săvârșit minuni de vitejie și care, fiind conștientă de pericolul ce i-am arătat că se expune pornind din nou pe front, a dat dovadă de cel mai înalt grad de abnegațiune și patriotism“¹².

Totodată, maiorul Livius Teiușanu remarcă faptul că, „arătând americanilor și în Anglia meritele ei“¹³, a putut constata cum „numele tineretului

⁷ Ibidem.

⁸ Marian Moșneagu, *Monumente, filme, cărți în memoria Ecaterinei*, articol accesat la data de 12 aprilie 2025 la adresa: www.history.ro/sectiune/general/articol/monumente-filme-carti-in-onoarea-ecaterinei/

⁹ Ibidem.

¹⁰ Teiușanu 1918a, p. 4.

¹¹ Ibidem.

¹² Colecția de documente a Secției de Arheologie-Istorie a Muzeului Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu“ din Târgu-Jiu, dosar nr. inv. 2 064, f. 31.

¹³ Ibidem.

român¹⁴ avea „să fie clasat printre cele dintâi din lume”¹⁵, în timp ce, Ecaterina Teodoroiu a fost „intitulată oficial <<Jeana d’Arc a României>>”¹⁶.

În aceste condiții, arată maiorul Livius Teiușanu, în Statele Unite ale Americii, „Comitetul organizat sub patronajul Domnișoarei Margaret Woodrow Wilson”¹⁷ a reușit „înființarea Orfelinatlui din Ungheni, cu numele Eroinei, unde se dă adăpost și educațiune la 400 orfani”¹⁸.

Conform maiorului Livius Teiușanu, în cadrul respectivului comitet, „în fruntea personajelor ce s-au arătat așa de mărinimoși se află însăși grațioasa Margareta Wilson, fiica ilustrului președinte al Statelor Unite, care, pe lângă deosebita onoare ce mi-a făcut invitându-mă la o cină cu persoane de la Casa Albă, s-a exprimat că este încântată de a patrona o asemenea operă de binefacere”¹⁹.

Comitetul american, „având de președinte pe Alteța Sa Regală Principele Carol, moștenitorul tronului României”²⁰, purta titulatura „The American Committee for the Relief of the Romanian War-Orphans”²¹.

Este demn de menționat faptul că, la 3 septembrie 1916, se anunța înființarea „Asociațiunii Naționale Româno-Americane pentru Ajutorul de Război” („Roumanian American National War Relief Association”), cunoscută, ulterior, sub denumirea „Crucea Roșie Română din America”²².

Membrii Comitetului American pentru Ajutorarea Orfanilor de Război Români au hotărât să aloce suma de 50 de dolari pentru întreținerea fiecărui orfan pe perioada unui an de zile²³. Întreținerea consta în acoperirea costurilor cu hrana și îmbrăcămintea orfanilor de război, cheltuielile necesare încălzirii clădirii unde funcționa orfelinatul, precum și cele privitoare la educația copiilor astfel ca aceștia, odată deveniți adulți, să se poată întreține.

În consecință, în apelul adresat imigranților români din Statele Unite ale Americii, maiorul Livius Teiușanu arăta că „zilele acestea se vor pune în circulare liste de subscripție în întreaga Republica Statele Unite”²⁴, astfel că, „chiar dacă rezultatul lor bănesc nu ar fi pe măsura nevoilor noastre, totuși, aceasta este încă o dovadă că sforțările noastre sunt îndeajuns de prețuite de acești mărinimoși oameni”²⁵. Prin urmare, se întreba retoric Livius Teiușanu, „dacă cei străini de neamul nostru se gândesc cu milă la bieții noștri copilași, rămași pe drumuri, în

¹⁴ Ibidem.

¹⁵ Ibidem.

¹⁶ Ibidem.

¹⁷ Ibidem.

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ Teiușanu 1918a, p. 4.

²⁰ Ibidem.

²¹ Ibidem.

²² Iorga 1930; Toma 1998, p. 70; Pătrașcu, Pătrașcu, Lunceanu 2022, p. 34.

²³ Ibidem.

²⁴ Ibidem.

²⁵ Ibidem.

foame și mizerie, s-ar putea oare ca românii de aici să rămână nepăsători la vaietele scoase de odraslele poate chiar ale familiilor lor?²⁶.

Dând asigurări că „eu unul voi depune ultimele eforturi ce bunul Dumnezeu s-a îndurat a-mi mai lăsa în corp, împreună cu sufletul și mintea-mi, pentru binele lor”²⁷, Livius Teiușanu își exprima convingerea că acei copii orfani de război „sunt (...) cei destinați a ne sprijini bătrânețile noastre și a menține onoarea Națiunii”²⁸, motiv pentru care „cred că suntem datori a le da la timp îngrijirile și viața”²⁹.

În condițiile în care „știu că ați făcut cheltuieli multe și că o parte din d-tră nu ar fi în măsură de a ajuta bănește”³⁰, Livius Teiușanu făcea apel la românii din Statele Unite ale Americii, asigurându-i că „**v-aș fi foarte recunoscător dacă ați interveni cu listele la cunoștii cu dare de mână și inimă bună**”³¹. Totodată, ținea să-i convingă pe eventualii donatori că orice dolar donat orfanilor de război români „nu este un ban aruncat; din contră, este o operă patriotică, cea mai mare, pentru care ne străduim cu toții, de a asigura un viitor mai fericit generațiilor următoare”³². În concluzie, arată maiorul Livius Teiușanu, „**m-aș simți cel mai fericit, dacă aș ști că cel din urmă român din America a contribuit cel puțin cu un cent pentru această măreață operă națională și, înapoindu-mă în Țară, aș avea un motiv mai mult de a mă fâli cu frații noștri de aici**”³³.

Pe de altă parte, adresându-se președinților Societăților Românești de Ajutor din Statele Unite ale Americii, Livius Teiușanu le adresa întrebarea retorică: „**Nu credeți că ar fi frumos ca fiecare societate să aibă cel puțin cotizația pentru un copil, pentru a-și purta pe drept titlul de <<Societate de Ajutor și Cultură>>?**”³⁴, arătând, de asemenea, faptul că „cine nu poate lua pe seama lui cheltuielile unui copil, poate subscrie cât inima și puterile îl lasă”³⁵, căci „ce impresie măreață ar face asupra americanilor și cât v-ar mulțumi bieții orfani, pentru care ți se rupe inima de mila și suferințele lor”³⁶.

Reacția pozitivă a Uniunii și Ligii Societăților Românești de Ajutor și Cultură din Statele Unite ale Americii la apelul de donații venit din partea atașatului militar al României la Washington nu a întârziat să apară, astfel că, la 12 iulie 1918, maiorul Livius Teiușanu îi adresa o scrisoare domnului avocat Alic J. Lupear, arătând că „**vă mulțumesc din inimă pentru amabilitatea ce ați avut grăbindu-vă a mă pune în curent cu lăudabilul act săvârșit de Uniune, ai cărei membri au binevoit a primi, cu entuziasm, manifestul meu referitor la ajutorul orfanilor de război, dar mai ales, că au votat, pentru un început, suma de 1 000**

²⁶ Ibidem.

²⁷ Ibidem.

²⁸ Ibidem.

²⁹ Ibidem.

³⁰ Ibidem.

³¹ Ibidem.

³² Ibidem.

³³ Ibidem.

³⁴ Ibidem.

³⁵ Ibidem.

³⁶ Ibidem.

de dolari, adoptând astfel 20 orfani din imensul număr de 50 000, după câte mi-a spus d-nul Anderson, ieri, într-o consfătuire ce am avut cu domnia sa³⁷.

Totodată, în cuprinsul respectivei scrisori de mulțumire, Livius Teiușanu arăta că „*Domnul Anderson s-a înapoiat de câteva zile din România, unde a fost trimis de guvernul american, ca șeful misiunii Crucii Roșii Americane în România*”³⁸ și, în 1917, „*am avut onoarea a-l întâlni la ambasadorul american din Petrograd, pe când ne încrucișam drumurile, la intrarea sa în țara noastră*”³⁹.

În încheierea scrisorii, Livius Teiușanu transmitea „*cele mai vii mulțumiri din partea mea, a comitetului de ajutor, dar, mai cu seamă, din partea celor 20 de copii ajutați, tuturor membrilor Uniunii, atât de mărinimoși la suflet și dătători de exemplu frumos*”⁴⁰ pentru toți imigranții români din Statele Unite ale Americii.

Referindu-se la o posibilă donație destinată copiilor orfani de război din România, respectiv „*suma (...) de la Crucea Roșie*”⁴¹, Livius Teiușanu arăta că „*ar fi de minune a se ajuta orfanii tot acum*”⁴², astfel ca, „*la înapoierea mea*”⁴³ în România, „*să fie posibil dintru început a se începe ceva temeinic și eficace*”⁴⁴.

Avocatul Henry Watkins Anderson, șeful filialei Crucii Roșii Americane din Richmond, Virginia, fusese numit, în iulie 1917, la conducerea viitoarei misiuni a Crucii Roșii Americane în România⁴⁵. Formată din 39 de persoane, misiunea Crucii Roșii Americane în România s-a deplasat, în perioada iulie-septembrie 1917, pe ruta Chicago – Vancouver – Yokohama – Vladivostok – Harbin – Moscova – Iași, acționând în Moldova din septembrie 1917 până în martie 1918⁴⁶.

La 9 martie 1918, din Iași pleca, cu unul din trenurile Misiunii Militare Franceze, ultimul grup, format din 28 de membri ai misiunii Crucii Roșii Americane în România⁴⁷. După o călătorie de 4 săptămâni prin Rusia, au sosit în portul Murmansk, unde s-au îmbarcat pe vasul britanic „*HMT Huntsend*”, debarcând la Newcastle-upon-Tyne⁴⁸.

După semnarea armistițiului de la 11 noiembrie 1918, ce a pus capăt Primului Război Mondial, avocatul Henry Watkins Anderson a fost numit șeful misiunii Crucii Roșii Americane din Peninsula Balcanică, avându-l asistent pe ziaristul James A. Mills. Misiunea era formată din aproximativ 400 de persoane⁴⁹. În cadrul acesteia s-a constituit misiunea Crucii Roșii Americane din România,

³⁷Teiușanu 1918b, p. 1.

³⁸ *Ibidem*.

³⁹ *Ibidem*.

⁴⁰ *Ibidem*.

⁴¹ *Ibidem*.

⁴² *Ibidem*.

⁴³ *Ibidem*.

⁴⁴ *Ibidem*.

⁴⁵ Petrescu 2017, p. 50.

⁴⁶ *Ibidem*.

⁴⁷ *Ibidem*, p. 53.

⁴⁸ *Ibidem*.

⁴⁹ *Ibidem*.

condusă de către dr. Harry Gideon Wells, căreia îi fusese alocată de Consiliul de Război al Crucii Roșii Americane suma de 2 700 000 de dolari⁵⁰.

Harry Gideon Wells a condus cea de-a doua misiune a Crucii Roșii Americane în România, ce a contribuit la combaterea foametei și a epidemiilor ce bântuiau satele și orașele țării în anii 1919-1920, provocând numeroase îmbolnăviri și pierderi de vieți omenești⁵¹.

În aceste condiții, misiunea Crucii Roșii Americane în România a distribuit materiale sanitare și medicamente, concomitent distribuind alimente, încălțăminte și îmbrăcăminte săracilor din satele Gorjului. De o atenție aparte s-au bucurat orfanii de război, fiind înființate cantine și orfelinate dedicate acestora⁵².

Pe de altă parte, în perioada 1919-1920, **Liga Națională Română din America** a realizat o amplă campanie de promovare a intereselor românești în SUA, finanțată prin donații în valoare de peste 50 000 de dolari⁵³; a creat „*Fondul Reconstrucției*“, destinat victimelor Primului Război Mondial din România⁵⁴; **a strâns donații în bani în vederea ridicării unui monument dedicat cinstirii memoriei Ecaterinei Teodoroiu, „Eroina de la Jiu și Mărășești“, constituind, în august 1919, un fond special dedicat acestui scop⁵⁵; a realizat o colectă publică în vederea edificării unui monument al unirii la Cernăuți, precum și pentru achiziționarea de îmbrăcăminte pentru orfanii de război din România (noiembrie 1919)⁵⁶.**

Foametea avea să facă ravagii în satele Gorjului și în orașul Târgu-Jiu, astfel că, chiar și în 1922, județul Gorj, „*dependent de resursele de cereale din afara sa, se confruntă cu mari probleme alimentare*“⁵⁷, din cauza căroră „*brutarii din orașul-reședință [Târgu-Jiu, n.n.] susțin în data de 18 ianuarie că în 4-5 zile făina se va termina, populația urmând a rămâne fără pâine*“⁵⁸. În aceste condiții, pentru a combate efectele nefaste ale lipsei alimentelor, la 11 februarie și 20 aprilie 1922, Societatea „*Ocotirea Orfanilor de Război*“, filiala Gorj, a organizat câte o „*serbare cu dans*“, în folosul orfanilor de război⁵⁹.

În aceste condiții, Ion Lunceanu, veteran gorjean al Armatei Statelor Unite ale Americii în Primul Război Mondial, avea să revină în satul natal, Magherești, în noiembrie 1922⁶⁰. În consecință, Ion Lunceanu îi ajută cu bani, îmbrăcăminte și alimente pe copiii săraci și pe orfanii de război din satul Magherești. Mai mult decât atât, Ion Lunceanu apelează și la vărul său primar, Ștefan (Steve) Jurebie,

⁵⁰ *Ibidem*.

⁵¹ Pătrașcu, Pătrașcu 2025, pp. 369-383.

⁵² *Ibidem*, p. 376.

⁵³ Toma 1998, p. 90.

⁵⁴ *Ibidem*.

⁵⁵ *Ibidem*.

⁵⁶ *Ibidem*, pp. 90-91.

⁵⁷ Nichifor 2022, p. 120.

⁵⁸ *Ibidem*; S. J. A. N. Gorj, Fond Primăria Târgu-Jiu, dosar nr. 14/1922, ff. 7-17, 19, 36.

⁵⁹ Nichifor 2022, pp. 121-122.

⁶⁰ Pătrașcu *et alii* 2022, p. 137.

împreună cu care emigrase în Statele Unite ale Americii, care alesese să se stabilească în statul Ohio, să ajute, la rândul său, săracii din comuna Magherești⁶¹.

În primele zile ale anului 1920, medicul primar al județului Gorj a elaborat o adresă de mulțumire destinată Crucii Roșii Americane pentru sprijinul acordat Serviciului sanitar al județului Gorj prin donații constând în materiale sanitare și medicamente⁶².

Eforturile privind îngrijirea orfanilor de război din România aveau să fie continuate și după retragerea misiunii Crucii Roșii Americane din România, în septembrie 1920, de către Societatea „*Ocrotirea Orfanilor de Război*“ din România, precum și de către membrii „*Junior Red Cross*“, a căror misiune în România avea să continue până în cursul anului 1922.

De o atenție deosebită aveau să se bucure orfanii de război din România din partea generalului erou Livius Teiușanu⁶³, care, în calitatea sa de atașat militar al României în Statele Unite ale Americii a inițiat campanii de strângere de fonduri destinate orfanilor de război din România, susținând chiar la înființarea unui nou așezământ destinat acestora, Orfelinatul „*Ecaterina Teodorescu*“ din Ungheni. Pe de altă parte, Livius Teiușanu, fostul comandant al Cohortei de cercetași „*Domnul Tudor*“ din Târgu-Jiu, în cadrul căreia a activat și Ecaterina Teodorescu, a susținut inițiativele ce aveau ca scop cinstirea memoriei „*Eroinei de la Jiu*“.

⁶¹ *Ibidem*.

⁶² S. J. A. N. Gorj, Fond Secția Sanitară a județului Gorj, dosar nr. 3/1919-1920, f. 276.

⁶³ Oșca, Manea 2024; Oșca 2014, pp. 50-51.

BIBLIOGRAFIE

- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Gorj, Fond Secția Sanitară a județului Gorj, dosar nr. 3/1919-1920.
- S. J. A. N. Gorj, Fond Primăria Târgu-Jiu, dosar nr. 14/1922.
- Colecția de documente a Secției de Arheologie-Istorie a Muzeului Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu“ din Târgu-Jiu, dosar nr. inv. 2 064.
- Marian Moșneagu, **Monumente, filme, cărți în memoria Ecaterinei**, articol accesat la data de 12 aprilie 2025 la adresa: www.history.ro/sectiune/general/articol/monumente-filme-carti-in-onoarea-ecaterinei/.
- „Neamul Românesc“, an XIV, nr. 1 189/31 august 1919.
- Oșca 2014, Oșca A., **Livius Teiușanu – un erou nedreptățit**, în „România Eroică“, an XVII, nr. 2(49)/2014.
- Pătrașcu, Pătrașcu 2025, Pătrașcu D.-V., Pătrașcu D.-L., **Crucea Roșie Americană și ajutorul acordat Serviciului Sanitar al județului Gorj în combaterea epidemiilor (1919-1920)**, în „Litua. Studii și Cercetări“, nr. XXVII/2025, pp. 369-383.
- Petrescu 2017, Petrescu R., **Prieteni la nevoie. Crucea Roșie Americană**, în „România Eroică“, nr. 2/2017.
- Teiușanu 1918a, Teiușanu L. D., **Adoptați orfanii de război**, în „America“, an XIII, nr. 159/16 iulie 1918.
- Teiușanu 1918b, Teiușanu L. D., **O mulțumire**, în „America“, an XIII, nr. 161/18 iulie 1918 an XIII, nr. 161/18 iulie 1918.
- Iorga 1930, Iorga N., **Americanii și românii din America. Note de drum și conferințe**, Vălenii de Munte, Așezământul Tipografic „Datina Românească“, 1930.
- Nichifor 2022, Nichifor Gh., **1922: „Gorjul istoric și pitoresc“ în anul încoronării**, Brăila, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2022, 186 p., ISBN 978-606-30-4069-6.
- Oșca, Manea 2024, Oșca A., Manea V., **Destinul tragic al unui patriot. Generalul erou Livius Teiușanu, primul atașat militar român în SUA**, București, Editura Militară, 2024, 350 p., ISBN 978-973-32-1349-9.
- Pătrașcu, Pătrașcu, Lunceanu 2022, Pătrașcu D.-V., Pătrașcu D.-L., Lunceanu E.-I., **Gorjenii în Armata Statelor Unite ale Americii în Primul Război Mondial**, Iași, Editura PIM, 2022, 362 p., ISBN 978-606-13-7230-0.
- Toma 1998, Toma R., **Românii în cele două Americi: o experiență etnică și istorică**, București, Editura Globus, 1998, 320 p., ISBN 973-49-0067-6.

Fig. 1 Ecaterina Teodoroiu (1894-1917)

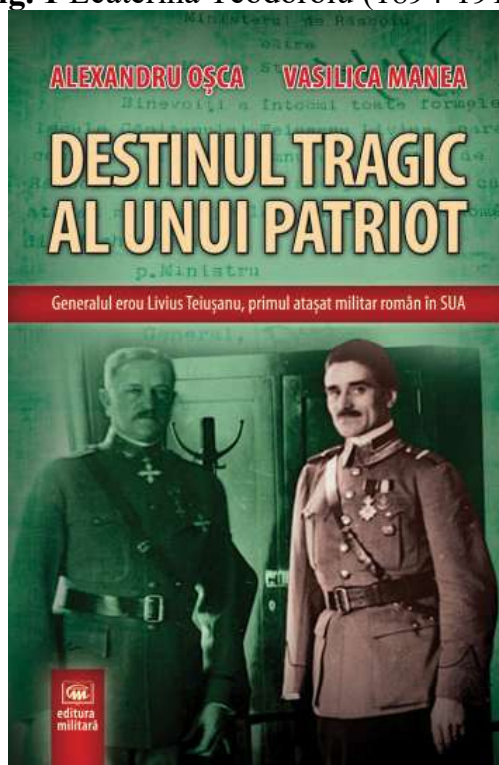

Fig. 2 Livius Teiușanu (1888-1963), atașatul militar al României în Statele Unite ale Americii, alături de generalul american John Pershing, comandantul Forței Expediționare Americane din Europa.
(Alexandru Oșca, Vasilica Manea, *Destinul tragic al unui patriot. Generalul erou Livius Teiușanu, primul atașat militar român în SUA*, București, Editura Militară, 2024)